

Aan de geur van hooi weet de boer dat de stallingen dichtbij zijn...

Ooit bezocht ik een plek in Ierland. Er stond een Keltisch kruis en nieuwsgierig als ik was ging ik even kijken of daar iets op stond. Ik las: "Since 1650 on this place nothing happened" of "Hier gebeurde sinds 1650 niets..."s

Het kruis stond in Connemara. Boeren lieten er hun koeien en schapen gewoon lopen in de natuur. Een verplek op hun vel moest aantonen wie eigenaar was. Het waren de mooiste beesten die ik ooit ben tegengekomen. We wandelden naar de oceaan en zij volgden. Ze zagen zelden mensen en ze waren nieuwsgierig. Hun vacht blonk en ze leken heel blij. De hoge heuvels zorgden voor water dat verdampte uit de zee en iedere morgen dreven mistwolken over het eiland. Water hadden de dieren in overvloed.

Het Park van Cambrinus heette vroeger Cambrinus. Het was de kroeg aan de kerk in een waterrijk gebied. Kasteelheren zochten zulke plekken omdat water toen veel meer betekende dan nu. Water was drinken, water zorgde voor voedsel en water kon je beschermen. Dus zag je op plaatsen zoals Saeftinghe, kastelen. Na verscheidene stormvloedden verdwenen ze. Net zoals vele andere vestingen tijdens de Spaanse bezetting. Ook de forten van de waterlinie verdwenen.

Bommenede, een welvarend handelshaventje op het huidige Grevelingenmeer onderging hetzelfde lot. De Spanjaarden veroverden het na een belegering van anderhalf jaar. Ze moorden alles uit, plunderden de boel en branden alles plat. Na verschillende zware stormen stond enkel de toren van het fort nog boven water. Langzaam maar zeker verdween die ook. In Blaesveld verdwenen ook de kastelen maar is de geest blijven hangen...

Kroegen werden bijna nooit beschreven in oude geschriften. Je las wel over kerken en monumenten en later her en der iets over brouwerijen, maar bijna nooit schreef men over de kroeg van het dorp. Nochtans was de kroeg een mijlpaal en een baken in de geschiedenis van het dorp en vooral een baken voor zijn bewoners. Aan het kasteel van Beveren stonden stallingen. Nu is dit een restaurant. Bij regenachtig weer ruik je nu, na meer dan honderd jaar, nog steeds de paarden en het hooi. De eigenaars hebben alles uitgetest om die geur weg te krijgen. Het kan niet. Het zit in de stenen en in de bodem. Paarden worden er rustig van en ik ook.

Teruggaand tot 1900 zijn er hier in Blaasveld dorpelingen die familie hadden die de kroeg aan de kerk hebben uitgebaat. Een gedeelte van het oude gebouw zie je nog terug in de gewelfde kelders. Ik hoef er niet voor gestudeerd te hebben om vast te stellen dat die dateren van laat 1800. De volledig uitgesleten draaitrap in baksteen doet me veronderstellen dat deze wellicht meer dan 150 jaar oud moet zijn. Als het buiten regent ruik je in de kelder hooi. Wellicht heeft men hier in de oorlog hooi bewaard of stonden hier stallingen voor paarden of koeien. In 1950 zag je in de meeste gemeenten en ook in de nabijheid van kerken nog boerderijen met inrijpoorten. Als je als kind op hooizolders hebt gespeeld zit het in je kop.

De muren van Cambrinus zijn van dien aard dat ze niet makkelijk af te breken zijn. Het lijkt meer op een fort dan op een huis.

Tijdens de eerste wereldoorlog werd er rond de kerk uit wraak veel platgebrand door de Duitsers.

Een gedeelte van dit gebouw werd ook met de grond gelijk gemaakt maar de stenen bleven liggen en later bouwde men er gewoon bovenop. Iets wat veel gebeurde in die tijden. Het huis waar ik woonde in Hombeek was ook zo. De boerderij werd gesloopt. Er ontstond een heuveltje en hierop bouwde men terug een woning. Lekker droog.

Rond 1700 had je aan de kroeg stallingen aan de Mechelsesteenweg. Thurn en Taxis verzorgden hun post via de belangrijke wegen en hadden stopplaatsen nodig om de paarden te voederen en te verzorgen. In Mechelen hingen de ringen voor de paarden nog in de muur van het oude gebouw dat hiervoor werd gebruikt op de Brusselsesteenweg. . Mijn overgrootvader kwam daar in het café en mijn grootmoeder vertelde erover.

Vermits Thurn en Taxis om de 20 km stopplaatsen voorzag voor de paarden en vermits de enige weg de huidige Mechelsesteenweg was is het aannemelijk dat hier de paarden werden verzorgd. Margaretha van Oostenrijk vond de prijs voor de post te duur. Ze verwees naar de haltes. Later gaf ze een donatie aan de familie Thurn en Taxis om de plooiën glad te strijken.

Op het plein aan de kerk had je de brouwerij. Tijdens de oorlog van 1914 roofde de Duitsers al het koper van de ketels voor hun wapens. De Brouwerij ging nooit meer open. De meeste Brouwerijen in Vlaanderen zijn allemaal begonnen op het platteland in de buurt van water. Je vond ze ook in Willebroek of in Klein Willebroek. Na enkele overstromingen was het water van Het Broek niet meer bruikbaar om bier te brouwen. Men zocht elders.

Toch blijft een kroeg aan de kerk een middelpunt voor de gemeenschap. Als sociaal centrum heeft Cambrinus dus wel enige betekenis. Mijn vader stopte er om iets te drinken voordat hij ging aanschuiven aan de Brug der Zuchten. In de late namiddag stopte hij terug als hij huiswaarts reed met de vrachtwagen.

In feite bestaat de geschiedenis van een kroeg zoals Cambrinus enkel door overlevering. Die overlevering zit bij hen, die het hebben meegemaakt, gebeiteld in het geheugen. Je trouwde er, je vierde de geboortes en je dronk er op de overledenen. Het ging over vrienden, goede kennissen, leuke mensen, moeilijke mensen, terwijl een geheimzinnige band dit alles verenigde rond de tapkraan. Je had geen Tomorrowland nodig om plezier te maken. Je maakte dat zelf. Het lawaai dat daarbij hoorde kon je ook een kilometer verder horen. Niemand die zich daar wat van aantrok.

Het is zoals in een goed huwelijk. Men wordt oud. De vrouw hoort slecht en de man ziet wat minder. En dus blijft de vrouw altijd even mooi want hij ziet slecht en dus stoort zij zich niet aan zijn gezaag omdat ze het gezaag niet meer hoort.

De schepping is dus wel geslaagd, zou ik zeggen, en zeker onder de toren van Blaasveld.

De verwoeste kerk van Sint Amandus Blaesvelt omstreeks 1920 en een voor de gelegenheid poserende familie en Belgisch soldaat te paard. In de omgeving van de kerk staat nog weinig recht.

Sam